

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชาภาควิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ คณะโบราณคดี

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา 310 336 History of Ceramics in Thailand
2. จำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต (3-0-6)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
- หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ วิชาเอกเลือก
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
- รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน
- ภาคเรียนที่ 2 ชั้นปีที่ 3 เป็นต้นไป
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน
- ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน
- ไม่มี
8. สถานที่เรียน
- คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
4 พฤศจิกายน 2562

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

1. เพื่อให้เข้าใจถึงรูปแบบ อายุสมัย เทคนิคการสร้างและหน้าที่ใช้งานของเครื่องถ้วยในประเทศไทยจากยุคเริ่มแรกจนถึงอุตสาหกรรมร่วมสมัย
2. เพื่อให้สามารถจำแนกแยกแยะเครื่องถ้วยตามรูปแบบ แหล่งผลิต และอายุสมัยได้
3. เพื่อนำเอาความรู้จากการศึกษาไปประยุกต์ใช้กับองค์ความรู้ด้านอื่นๆได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

ยังไม่มี การปรับปรุงเนื่องจากเพิ่งเคยเปิดในหลักสูตร

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

เครื่องถ้วยจากแหล่งเตาเผาในประเทศไทย และเครื่องถ้วยที่พบในแหล่งโบราณคดี มีการศึกษานอกสถานที่

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	ปฏิบัติ	ศึกษาด้วยตนเอง	ฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม
48 ชั่วโมง (3ชั่วโมง x16สัปดาห์)	-	96 ชั่วโมง (6ชั่วโมง x16สัปดาห์)	-

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

-5 ชั่วโมง ตามที่ระบุในแผนการสอนและแจ้งให้นักศึกษาทราบในชั่วโมงแรกของการสอน

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1.ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายในชั้นเรียน
- 2.ความมีจรรยาบรรณในด้านการอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานของชาติ
- 3.การยอมรับความเห็นที่แตกต่างจากการวิเคราะห์ข้อมูลในมุมมองที่หลากหลาย

1.2 วิธีการสอน

- 1.กำหนดกระบวนการทำงานอย่างมีวินัยผ่านการบรรยายในชั้นเรียน

2.กระตุ้นเตือนเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณวัตถุสถานผ่านการศึกษาสถานศึกษา

3.ยกตัวอย่างการยอมรับในความเห็นแตกต่างจะสอดแทรกในเนื้อหาการเรียน โดยอาจยกตัวอย่างแนวความคิดหรือข้อสันนิษฐานที่แตกต่างกันของนักวิชาการท่านต่างๆ ว่าเกิดขึ้นเพราะเหตุใดและควรใช้เหตุผลใดในการเลือกใช้แนวคิดที่ต่างกันนั้น

1.3 วิธีการประเมินผล

1.สังเกตพฤติกรรมในการเข้าชั้นเรียน ฟังคำบรรยาย ว่าอยู่ในกรอบของข้อตกลงร่วมกันหรือไม่

2.สังเกตจากการศึกษาเอกสารที่สามารถปฏิบัติการเรียนรู้กับแหล่งโบราณคดีได้อย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่จะได้รับ

1.เพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการผลิตงาน และความหมายของเครื่องถ้วยในดินแดนไทยที่ตอบสนองกับความเชื่อและการอยู่อาศัยของผู้คนในสมัยนั้น

2.เพื่อให้สามารถจัดแบ่งประเภท แหล่งผลิต อายุสมัยของเครื่องถ้วยที่พบในประเทศไทยได้

3.เพื่อนำเอาองค์ความรู้ด้านเครื่องถ้วยในประเทศไทยไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์กับศาสตร์สาขาอื่นๆได้

2.2 วิธีการสอน

1.บรรยายประกอบการฉายภาพนำเสนอเพื่อให้เกิดความเข้าใจ

2.นำนักศึกษาออกศึกษาในสถานที่จริง

2.3 วิธีการประเมิน

1.ประเมินจากการสอบกลางภาคและสอบปลายภาค

2.ประเมินจากความกระตือรือร้นในการศึกษาเอกสารที่

3.ประเมินจากรายงานที่นักศึกษาได้รับเป็นส่วนบุคคล

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

1.การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล

2.การเลือกใช้ข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ในทางวิชาการ

3.ความเข้าใจในการสังเกตข้อมูลจากโบราณวัตถุสถานเพื่อนำมาแตกประเด็นวิเคราะห์

3.2 วิธีการสอน

- 1.บรรยายเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องถ้วยในไทย
- 2.ตั้งคำถามทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อให้นักศึกษาฝึกวิเคราะห์ประเด็นปัญหาอย่างเป็นเหตุเป็นผล และใช้ข้อมูลในภาคสนามเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้จากสถานที่จริง

3.3 วิธีการประเมินผลทักษะทางปัญญาของนักศึกษา

- 1.ประเมินจากการทำงานทั้งในระหว่างภาคเรียนและในภาคสนาม

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- 1.มีทัศนคติที่ดีในการเรียนรู้ร่วมกันและช่วยเหลือกันในการค้นคว้าหรือตั้งข้อสังเกตทางวิชาการทั้งขณะเรียนในชั้นหรือศึกษานอกสถานที่

4.2 วิธีการสอน

1. ส่งเสริมให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่มโดยมีหัวข้อการค้นคว้าที่ครอบคลุมและสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้

4.3 วิธีการประเมิน

- 1.ประเมินโดยสังเกตวิธีการทำงานทางวิชาการร่วมกันของนักศึกษาทั้งในชั้นเรียนและการศึกษานอกสถานที่

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- 1.สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศเบื้องต้นสำหรับการค้นคว้าข้อมูลและเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ทางวิชาการต่อไปได้
- 2.สามารถคิดคำนวณเบื้องต้นเพื่อวิเคราะห์ตีความได้

5.2 วิธีการสอน

- 1.ให้นักศึกษาฝึกการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ช่วยสำหรับการทำงานให้มีประสิทธิภาพขึ้น
- 2.มอบหมายงานให้นักศึกษาไปค้นคว้าข้อมูลผ่านทางเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.3 วิธีการประเมิน

- 1.ประเมินจากวิธีการใช้ข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษาจากงานที่ได้รับมอบหมาย
- 2.ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่นักศึกษาได้รับผ่านสื่อสารสนเทศและนำมาใช้ในรายงานหรือการสอบ

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินการสอน

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1 วันที่ 11 ธันวาคม 2562	แนะนำรายวิชา ความเข้าใจเบื้องต้น ความหมายของเครื่องถ้วย	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
2 วันที่ 18 ธันวาคม 2562	เครื่องถ้วยประเภทต่างๆ เทคนิคการ ผลิต เตาเผา รูปแบบภาชนะต่างๆ และการใช้งาน	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
3 วันที่ 25 ธันวาคม 2562	ประวัติเครื่องถ้วยโลก และเครื่องถ้วย ที่เกี่ยวข้องกับไทย เครื่องถ้วยจีน/ เครื่องถ้วยเปอร์เซีย/เครื่องถ้วย เวียดนาม/เครื่องถ้วยญี่ปุ่นโดยสังเขป	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
4 วันที่ 8 มกราคม 2563	เครื่องถ้วยสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และเครื่องถ้วยสมัยแรกเริ่ม ประวัติศาสตร์ในประเทศไทย	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
5 วันที่ 15 มกราคม 2563	เครื่องถ้วยแบบเขมรในประเทศไทย	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
6 วันที่ 22 มกราคม 2563	เครื่องถ้วยและแหล่งเตาสุโขทัย/ ศรีสัชชนาลัย (สังคโลก)	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
7 วันที่ 29	เครื่องถ้วยและแหล่งเตาล้านนา เวียงกาหลง สันกำแพง พะเยาและ	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร

มกราคม 2563	น่าน			
8 วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2563	เครื่องถ้วยและแหล่งเตาในอีสาน เตาลุ่มน้ำสงคราม/เตาสีสัตตนาคน เวียงจันทน์	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
9 วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2561	เครื่องถ้วยและแหล่งเตากลุ่มน้ำ เจ้าพระยาตอนล่าง เตาแม่น้ำน้อย บ้านบางปูน สามโคก	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
10 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563	เครื่องถ้วยจากแหล่งโบราณคดีใน ประเทศไทย ชุมชนโบราณและแหล่ง เรือจม	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
11 วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2563	เครื่องถ้วยในประเทศไทยที่พบใน แหล่งโบราณคดีต่างประเทศ	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
12 วันที่ 4 มีนาคม 2563	เครื่องถ้วยและแหล่งเตาเผาร่วมสมัย ศิลปกรรม/อุตสาหกรรมเครื่อง เคลือบในประเทศไทย	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
13 วันที่ 11 มีนาคม 2563	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	3	บรรยาย อภิปราย และใช้ โปรแกรม Power Point	รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
14 วันที่ 18	นักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง	3		รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร

มีนาคม 2563				
15 วันที่ 25 มีนาคม 2563	สอบปลายภาค	3		รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร
16 วันที่ 1 เมษายน 2563	สัมมนา			รศ.ดร.ประภัสสร ชูวิเชียร

2. แผนการประเมินการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
1.1.1,2.1.1,3.1.1 4.1.1 และ 5.1.1	1. สังเกตในชั้นเรียน	สัปดาห์ที่ 1-12	20 %
2.1.1 3.1.1	2. สอบกลางและปลายภาค	สัปดาห์ที่ 15	30 %
1.1.2 -1.1.3,2.1.2-2.1.3,3.1.1-3.1.3 และ	3. รายงานส่วนบุคคล	ปลายภาคการศึกษา	50 %

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียน

1. ตำราและเอกสารหลัก

กรมศิลปากร.เครื่องถ้วยและเตาเผาสันกำแพง.พระนคร : กรมศิลปากร,2515

กรมศิลปากร.เครื่องถ้วยในประเทศไทย.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2523

กรมศิลปากร.เตาแม่น้ำน้อย.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2531

กรมศิลปากร.เตาแม่น้ำน้อย 2 .กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2533

กรมศิลปากร.โบราณคดีสีคราม.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2531

กรมศิลปากร.โบราณคดีสีคราม 2 เครื่องถ้วยจากทะเล.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2532

กรมศิลปากร.สังคโลก ศรีสัตนาลัย.กรุงเทพฯ : เครือซีเมนต์ไทยร่วมกับกรมศิลปากร,2530.

กรมศิลปากร.แหล่งเตาเผาบ้านบางปูน.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2531.

กรมศิลปากร.แหล่งเตาล้านนา.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2533.

ขจีพันธ์ เครือวรรณ.การศึกษาแหล่งเตาในกลุ่มแม่น้ำสงคราม : กรณีศึกษาเปรียบเทียบกับแหล่งเตาบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์.สารนิพนธ์ ศศ.บ. (โบราณคดี) ภาควิชาโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ,2537.

ณัฐภัทร จันทวิช.เครื่องถ้วยเงินที่พบจากแหล่งโบราณคดีในประเทศไทย.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร ,2537

ณัฐภัทร จันทวิช.เครื่องถ้วยสมัยลพบุรีจากแหล่งเตาเผาบุรีรัมย์.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2532.

ปวิวรรต ธรรมมาปรีชากร.ศิลปะเครื่องถ้วยในประเทศไทย.กรุงเทพฯ : โอเอสสภา,2533

รักชนก โตสุพันธุ์ และ สถาพร เทียงธรรม.โบราณคดีวิเคราะห์ 2 : เครื่องถ้วยบุรีรัมย์และเครื่องถ้วยสุโขทัย.กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร,2539.

สายันต์ ไพรัชญจิตร.โบราณคดีเครื่องถ้วยในสยาม แหล่งเตาล้านนาและสุพรรณบุรี.กรุงเทพฯ : โครงการศิลปากรพัฒนาเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.2554.

สายันต์ ไพรัชญจิตร.โบราณคดีเครื่องถ้วยในสยาม แหล่งเตาเมืองน่านและเตापะเยา.นครปฐม : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร.2554.

สายันต์ ไพรัชญจิตร และคณะ.โบราณคดีอาสาที่แหล่งเตาเวียงกาหลง.กรุงเทพฯ : คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร,2552.

Don Hein, Mike Barbetti and Thongsay Sayavongkhamdy.**An excavation at the Sisattanak kiln site, Vientiane, Lao P.D.R., 1989.** Sydney, N.S.W. : Research Institute for Asia and the Pacific, 1992.

Shaw,J.C. **Introducing Thai ceramics also Buemese and Khmer.**Chaing Mai : Duangporn Khemasingki,1987.

Stacey Pierson.**Chinese ceramics.** London : V&A ,2009.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

-

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

- บทความสาขาประวัติศาสตร์ศิลปะและสาขาเกี่ยวข้องในวารสารศิลปวัฒนธรรม เมืองโบราณ ศิลปากร เป็นต้น

- หนังสืออื่นๆทางสาขาประวัติศาสตร์ศิลปะและสาขาที่เกี่ยวข้อง

- คู่มือและเอกสารประกอบการแสดงนิทรรศการศิลปกรรมเครื่องเคลือบต่างๆ

หมวดที่ 7 การประเมินรายวิชาและกระบวนการปรับปรุง

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

1. มีการสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในระหว่างชั่วโมงเรียนทั้งในครั้งแรกหรือครั้งอื่นๆเพื่อทราบถึงแนวทางที่ปรับปรุงการเรียนรู้อันร่วมกันในชั้นเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่พึงพอใจของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาได้รับประโยชน์ด้านวิชาการอย่างเต็มที่

2. แนะนำส่งเสริมให้นักศึกษาทำแบบประเมินผ่านระบบ On line ของทางมหาวิทยาลัย

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

1. อาจารย์ผู้สอนทบทวนเพื่อประเมินตนเองหลังจากการเรียนการสอนในแต่ละสัปดาห์เพื่อปรับปรุงวิธีการให้ความรู้ทั้งจากการบรรยายและจากการศึกษานอกสถานที่

3. การปรับปรุงการสอน

1. ใช้ข้อมูลจากการทบทวนและประเมินมาเป็นข้อมูลสำหรับสังเกตจุดด้อย-จุดเด่นของรายวิชาที่ได้ทำการสอนหรือฝึกภาคสนาม เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในภาคการศึกษาต่อไป

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์รายวิชาของนักศึกษา

1. การวัดผลสัมฤทธิ์ในภาคการศึกษาใช้เกณฑ์การสอบกลาง-ปลายภาคการศึกษาและรายงาน

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

1. เมื่อการเรียนการสอนในรายวิชาจบลงในแต่ละภาคการศึกษา จึงนำเอาข้อมูลจากการประเมินผลทั้งของอาจารย์และนักศึกษาซึ่งผ่านระบบของมหาวิทยาลัย มาจำแนกในด้านต่างๆ เช่น วิธีการเรียนการสอน วิธีการสื่อสารทำความเข้าใจ การแนะนำอธิบายการปฏิบัติงาน ฯลฯ เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาทุกปีการศึกษา